

Crna Gora
Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Broj: 02/23 - 6227
Podgorica 30.10. 2023.

- REGISTAR RIZIKA -

Podgorica, oktobar 2023. godine

UVOD

Upravljanje rizicima predstavlja zakonsku obavezu budžetskih jedinica, predviđenu Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br.75/18). Shodno članu 14 navedenog Zakona, upravljanje rizicima se definiše kao postupak identifikovanja, procjene, praćenja mogućih događaja, koje mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Stoga, cilj upravljanja rizicima jeste da se smanji obim neizvjesnosti koje bi mogle biti prijetnja poslovnoj uspješnosti subjekta javnog sektora.

Zavod za zapošljavanje ima misiju sa utvrđenim poslovnim ciljevima koje želi da ostvari i strategije za njihovo ostvarivanje. Ciljevi su određeni na nivou čitavog subjekta, organizacionih jedinica i na nivou poslovnih procesa. Ciljevi obuhvataju tri osnovne oblasti:

- Poslovanje
- Izvještavanje
- Usklađenost

Sistem unutrašnjih kontrola je skup svih unutrašnjih kontrola koje čine zaokružen koncept u jednom subjektu. Sistem unutrašnjih kontrola uspostavlja se kroz pet međusobno povezanih komponenti radi ostvarivanja ciljeva iz prethodno pomenutih oblasti:

- Kontrolno okruženje
- Procjena
- Kontrolne aktivnosti
- Informacije i komunikacije
- Praćenje na svim niovima subjekta

U cilju uspostavljanja adekvatnog sistema upravljanja rizicima direktor je odredio lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima na nivou Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (Prilog 1) i usvojen je Registar rizika.

Takođe, u cilju svođenja rizika na prihvatljiv nivo, imenovano je lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrole (Prilog 2) što je u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, usvojena je Knjiga procedura Centralne službe i Knjiga procedura Područnih jedinica sa pripadajućim biroima. Finansijko upravljanje i unutrašnja kontrola je sistem kojim se u subjektu utvrđuju odgovarajuće aktivnosti i kontrole i za koji je odgovoran rukovodilac subjekata.

Sagledavajući važnost sprovođenja upravljanja rizicima, Zavod za zapošljavanje Crne Gore se zalaže za precizno utvrđivanje strateških, godišnjih i operativnih ciljeva, zakonitost u poslovanju, ekonomično, efektivno

i efikasno korištenje sredstava, pouzadano i blagovremeno izvještavanje kako bi se umanjili rizici koji bi mogli biti prijetnja izvršavanju postavljenih ciljeva institucije.

Shodno tome, stav Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je da se izbjegnu aktivnosti koje nose rizik značajnog štetnog publiciteta ili druge štete koje mogu uticati na ugled institucije, kao i da upravljanje rizicima postane sastavni dio procesa planiranja i donošenja odluka.

Prilikom izrade Registra rizika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za identifikaciju rizika korištene su sledeće metode:

- Prethodno iskustvo
- Upitnik
- Zajedničke radionice – “Brainstorming”

Svi zaposleni u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore uključeni su u upravljanju rizicima i moraju biti svjesni svoje odgovornosti u identifikovanju i upravljanju rizikom. Njihova obaveza je da neprekidno promovišu unaprijeđenje unutrašnjih kontrola u vezi sa:

- Ostvarivanjem strateških i poslovnih ciljeva subjekata
- Usklađenošću sa zakonom i internim aktima
- Efikasnošću i efektivnosti poslovanja
- Pouzdanošću finansijskog izvještavanja
- Zaštitom imovine

Međutim, krajnja odgovornost za upravljanje rizikom odnosi se na direktora i rukovodioce na različitim organizacionim nivoima upravljanja, shodno dodijeljenim ovlašćenjima i odgovornostima.

Model upravljanja rizicima nije statičan, već se mijenja i razvija tokom vremena, s obzirom na mogućnost i uticaj rizika, nivo prihvatljivog rizika, sklonost ka riziku i uspostavljene kontrole. Promjene mogu biti usled ekonomskih promjena, novih zaposlenih na ključnim pozicijama, organizacionih promjena ili uvođenja novih procesa, odnosno usled promjena ključnih ciljeva.

Zbog tih tekućih promjena model treba stalno pratiti kako bi ocijenili da li je i dalje adekvatan za stvarnu situaciju. Praćenje se može vršiti kontinuirano ili periodično.

Najbolje je uspostaviti i jedan i drugi oblik. Periodično praćenje se može smanjiti sa sistematskim redovnim i kontinuiranim praćenjem. Praćenje treba da obuvata redovnu identifikaciju rizika (identifikovanje novih rizika i procjenu da li su i dalje prisutni »stari« rizici) i procjenu rizika.

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Vjerovna tnoća	Uticaj	Ukupno				
1	Donošenje nezakonitih i neustavnih odluka	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	2	5	10	Unutrašnji rizik	Iniciranje izmjena propisa u cilju njihovog usklađivanja;	Direktor Pomoćnik direktora Načelnik	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Zaključci Vlade					Veća uključenost predstavnika ZZZCG u radnim tijelima za izradu i izmjenu zakona i drugih akata od značaja za rad institucije	Pomoćnik direktora Načelnik	Kontinuirano
2	Kršenja principa transparentnosti kod pripreme i donošenja opštih akata;	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	2	4	8	Unutrašnji rizik	Puna transparentnost u procedurama odlučivanja u oblastima iz nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore	Direktor/ica Pomoćnik/ica direktora	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore					Unapređenje internih procedura ZZZCG	FMC menadžer	Kontinuirano
3	Nedozvoljeno lobiranje, drugi nejavni uticaj ili drugi oblici kršenja principa transparentnosti	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore	3	4	12	Unutrašnji rizik	Puna transparentnost u procedurama odlučivanja u oblastima iz nadležnosti Zavoda	Direktor/ica Pomoćnik/ica direktora	Kontinuirano

		Procedure ZZZ CG Relevantni pravilnici							
4	Prekoračenje ili zloupotreba službenih nadležnosti;	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore	3	5	15	Unutrašnji rizik	Pisano delegiranje radnih zadataka sa tačno utvrđenim odgovornostima i rokovima	Direktor/ica Pomoćnik/ica direktora	Kontinuirano
5	Mogućnost primanja poklona ili sticanja protivzakonite koristi zbog nepostojanja ili neadekvatnog nadzora	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Procedure ZZZ CG Pravilnici, strategije i uredbe koje se odnose na djelokrug rada ZZZ CG Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Donijeti interni akt o sadržaju i načinu vođenja evidencije o primljenim poklonima	Pomoćnik direktora sektora za prava za vrijeme nezaposlenosti i pravne poslove	30.06.2024.

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Uticađ	Vjerovatnoća	Ukupno				
6	Zloupotreba javne funkcije ili službenog položaja	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	2	5	10	Unutrašnji rizik	Pisano delegiranje radnih zadataka sa tačno utvrđenim odgovornostima i rokovima,	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
		Etički kodeks Pravilnici, strategije i uredbe koje se odnose na djelokrug rada ZZZ CG					Unapređenje internih procedura ZZZCG,	FMC menadžer	Kontinuirano
7	Sukob interesa	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	2	4	8	Unutrašnji rizik	Puna transparentnost u procedurama odlučivanja u oblastima iz nadležnosti Zavoda,	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks					Popunjavanje radnih mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju u skladu sa odobrenim budžetom	Direktor	U skladu sa budžetom

							Upoznavanje zaposlenih o obavezi prijavljivanja mogućeg sukoba interesa; Vođenje evidencije o prijavljenim obavijestima o mogućem ili postojanju sukoba interesa zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore	Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
8	Negativna ocjena javnog mnjenja i gubitak povjerenja javnosti u rad institucije zbog nedovoljne transparentnosti i informisanosti javnosti o radu institucije	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	3	5	15	Unutrašnji rizik	Popunjavanje radnih mjesta u Službi za kadrovske i opšte poslove Edukacija i jačanje kapaciteta u Kancelariji za opšte poslove Redovno organizovanje konferencija za štampu	Direktor Načelnik službe za kadrovske i opšte poslove Šef kancelarije za Opšte poslove	Kontinuirano Kontinuirano Kontinuirano
9	Nesavjestan rad prilikom obavljanja poslova u vezi sa zapošljavanjem	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	3	5	15	Unutrašnji rizik	Pokretanje disciplinskog postupka zbog nesavjesnog rada; Edukacija zaposlenih	Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano Kontinuirano

10	Ugrožavanje sigurnosti zaposlenih u Zavodu za zapošljavanju	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	3	4	12	Unutrašnji rizik	Pokretanje disciplinog postupka Edukacija i obuke u vezi etičkih standarda i pravila ponašanja zaposlenih Kontinuirana afirmacija dobrih međuljudskih odnosa te stimulisanje kadrova u etičkom postupanju i integritetu	Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano Kontinuirano Kontinuirano

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Uticaj	Vjerovatnoća	Ukupno				
11	Neprijavljivanje korupcije i drugih nezakonitih radnji	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	3	4	12	Unutrašnji rizik	Donijeti interna uputstva za prijavu i evidenciju slučajeva korupcije unutar institucije Edukacija službenika iz oblasti borbe protiv korupcije	Pomoćnik direktora Sektora za prava za vrijeme nezaposlenosti i pravne poslove Rukovodioci organizacionih jedinica	30.06.2024 Kontinuirano
12	Falsifikovanje službene isprave	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore	2	4	8	Unutrašnji rizik	Pojačati mjere pravne i stručne kontrole u postupku donošenja akata Unapređenje internih procedura Zavoda	Rukovodioci organizacionih jedinica FMC menadžer	Kontinuirano Kontinuirano

		Etički kodeks					Edukacija zaposlenih i podizanje nivoa svijesti o obavezi prijavljivanja protivpravnih djela	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
13	Ugrožavanje službenog lica kod otkrivanja i prijavljivanja sumnje na korupciju i druge povrede integriteta	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Edukacija službenika iz oblasti sprječavanja korupcije , Upoznavanje zaposlenih sa mogućnošću prijavljivanja korupcije	Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano Kontinuirano
14	Primanje nedozvoljenih poklona ili druge nedozvoljene koristi;	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Vođenje evidencije o primljenim poklonima u skladu sa internim aktom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o primljenim poklonima Upoznavanje zaposlenih o obavezi prijavljivanja poklona	Rukovodioci organizacionih jedinica Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano Kontinuirano

15	Prisvajanje, prikrivanje i uništenje arhivske građe	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	3	5	15	Unutrašnji rizik	Pokretanje disciplinog postupka	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore					Izrada i čuvanje digitalne kopije dokumenata.	Svi zaposleni	Kontinuirano
		Etički kodeks					Uspostavljanje i unaprijeđenje efikasne fizičke zaštite arhivske građe	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Uticaj	Vjerovatnoća	Ukupno				
16	Povreda ravnopravnosti	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	3	5	15	Unutrašnji rizik	Edukacija zaposlenih iz oblasti ravnopravnosti	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks					Podizanje svijesti o značaju poštovanja principa ravnopravnosti	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano

17	Neadekvatno planiranje godišnjeg budžeta	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Organizacija i učešće svih rukovodilaca organizacionih jedinica na sastancima u vezi planiranja budžeta	Direktor Načelnik službe za finansijske poslove Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
							Planiranje budžeta u skladu sa realnim potrebama organizacione jedinice.	Načelnik Službe za finansijske poslove Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
							Edukacija i obuke u dijelu planiranja budžeta i finansijske transparentnosti	Načelnik Službe za finansijske poslove	Kontinuirano
18	Nenamjenska potrošnja budžetskih sredstava	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Sprovođenje unutrašnje revizije i finansijskih kontrola	FMC menadžer Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju	Kontinuirano
							Obezbjediti redovno prisustvo zaposlenih u Službi za finansijske poslove u edukacijama i obukama za planiranje i upravljanje finansijama	Načelnik Službe za finansijske poslove	Kontinuirano
							Izrada internih procedura u oblasti finansijskog upravljanja i kontrola	FMC menadžer	Kontinuirano

19	Netransparentna potrošnja budžetskih sredstava	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	5	10	Unutrašnji rizik	Sačinjavanje izvještaja o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta Edukacija i obuke zaposlenih u Službi za finansijske poslove iz predmetne oblasti Učiniti javno dostupnim godišnji izvještaj o izvršenju budžeta Postupati po preporukama iz izvještaja o izvršenoj reviziji Unapređenje internih procedura institucije	Načelnik Službe za finansijske poslove Načelnik Službe za finansijske poslove Načelnik Službe za finansijske poslove Načelnik Službe za finansijske poslove FMC menadžer	Kontinuirano Kontinuirano Kontinuirano U skladu sa rokovima iz izvještaja Kontinuirano

20	Neadekvatno planiranje javnih nabavki	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	4	8	Unutrašnji rizik	Efikasna analiza i realno utvrđene potrebe organizacionih jedinica koje se obezbjeđuju putem javnih nabavki Ispitivanje tržišta radi procjene troškova i objektivnog izračunavanja procijenjene vrijednosti javne nabavke, u skladu sa članom 85 Zakona o javnim nabavkama Edukacija i učešće na obukama zaposlenih u Službi za javne nabavke iz predmetne oblasti	Rukovodioci organizacionih jedinica Načelnik Službe za javne nabavke Načelnik Službe za javne nabavke Načelnik Službe za javne nabavke	Kontinuirano Kontinuirano Kontinuirano
----	---------------------------------------	--	---	---	---	------------------	---	---	---

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Uticaj	Vjerovatnoća	Ukupno				
21	Neadekvatno sprovođenje postupka javnih nabavki	Postojeći zakoni i podzakonska akta;	2	4	8	Unutrašnji rizik	Redovno sprovođenje interne revizije i unutrašnjih kontrola	Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju FMC menadžer	Kontinuirano
		Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore					Obezbjediti redovno prisustvo zaposlenih iz Službe za javne nabavke na edukacijama i obukama iz predmetne oblasti	Načelnik Službe za javne nabavke	Kontinuirano
		Etički kodeks					Blagovremena i efikasna saradnja direktora, rukovodilaca organizacionih jedinica i načelnika za javne nabavke	direktor Rukovodioci organizacionih jedinica Načelnik Službe za javne nabavke	Kontinuirano
							Praćenje i izvještavanje o sprovođenju i realizaciji planiranih javnih nabavki		
							Zapošljavanje i edukovanje dodatnog kadra za dobijanje sertifikata za javne nabavke	Načelnik Službe za javne nabavke	Kontinuirano
								Načelnik Službe za javne nabavke Direktor	Kontinuirano

22	Oštećenje računarskih podataka i programa	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	3	5	15	Unutrašnji rizik	Unapređenje odgovarajućih softverskih i hardverskih alata za zaštitu digitalnih podataka kao i redovno ažuriranje i produžavanje licence za iste Izrada internih akata u vezi pravilnog i sigurnog korišćenja informacionog sistema u svim segmentima	Načelnik Službe za informacioni sistem Načelnik Službe za informacioni sistem	Kontinuirano Kontinuirano
23	Curenje informacija	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	5	10	Unutrašnji rizik	Unapređenje elektronske arhive i elektronskog vođenja predmeta Edukacija zaposlenih iz oblasti informatičke zaštite podataka Unapređenje mjera fizičke bezbjednosti prostorija Zavoda	Načelnik Službe za informacioni sistem Rukovodioci organizacionih jedinica Načelnik Službe za informacioni sistem Načelnik službe za kadrovske i opšte poslove direktor	Kontinuirano Kontinuirano Kontinuirano

Red. br	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Vrsta rizika	Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za reagovanje na rizik	Rok za sprovođenje
			Uticaj	Vjerovatnoća	Ukupno				
24	Neovlašćeni pristup računarskom sistemu	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	5	10	Unutrašnji rizik	Edukacija zaposlenih	Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
25	Priprema i prezentacija javnosti netačnih, nepotpunih ili neblagovremenih informacija o radu institucije	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Etički kodeks	2	5	10	Unutrašnji rizik	Redovno predstavljanje aktivnosti koje sprovodi ZZZCG na sajtu institucije, medijima i na društvenim mrežama	Direktor Načelnik službe za kadrovske i opšte poslove	Kontinuirano
							Unapređenje internih procedura Zavoda	FMC menadžer rukovodilac organizacione jedinice	Kontinuirano

							Organizacija kolegijuma i internih sastanaka u cilju efikasnije razmjene podataka od značaja za rad Zavoda	direktor Rukovodioci organizacionih jedinica	Kontinuirano
26	Otežan ili onemogućen pristup uslugama i mjerama Zavoda za osobe sa invaliditetom	Postojeći zakoni i podzakonska akta; Statut Zavoda za zapošljavanje Cme Gore Etički kodeks	3	5	15	Unutrašnji rizik	Prilagođavanje informativnog materijala za osobe sa invaliditetom Arhitektonsko prilagođavanje prostorija Zavoda za zapošljavanje Cme Gore za osobe sa invaliditetom	Direktor Rukovodioci organizacionih jedinica Direktor Načelnik Službe za javne nabavke Načelnici Područnih jedinica	Kontinuirano 30.06.2024

Koordinator aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima

Milutin Vučinić

VD DIREKTORA

Gzim Hajdinaga